

ÉRzékenyítőmunkafüZET

Általános iskola felső tagozat 7-8. osztályos tanulói számára

Készült a fogyatékossgal élő társaink megismerése és elfogadása céljából.

Nator Zita- Polonkai Bettina- Simon Barbara

ÉRzékenyítőmunkafüZET

Általános iskola felső tagozat 7-8. osztályos tanulói számára

Ez a kiadvány az EFOP-3.1.6-16-2017-00045 „**Mindannyian mások vagyunk**” A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése a Békéscsabai Tankerületi Központban pályázat keretében készült. Szakmai megvalósító az Esély Pedagógiai Központ EGYMI Pánczél Imre Tagintézménye, Gyula.

Az illusztrációkat készítették:

Kucsá Ákos 7. osztályos autizmussal élő tanuló, Esély Pedagógiai Központ EGYMI Pánczél Imre Tagintézménye

Lektorálta: Dr. Zentai Gabriella-Oktatáselmélet PhD

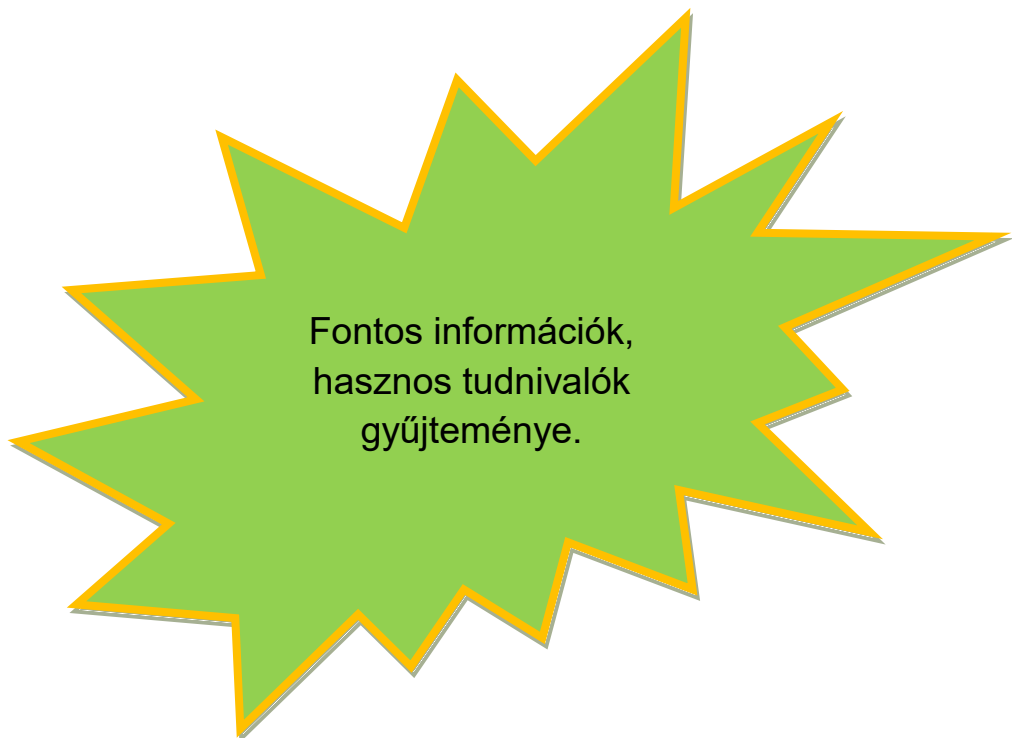
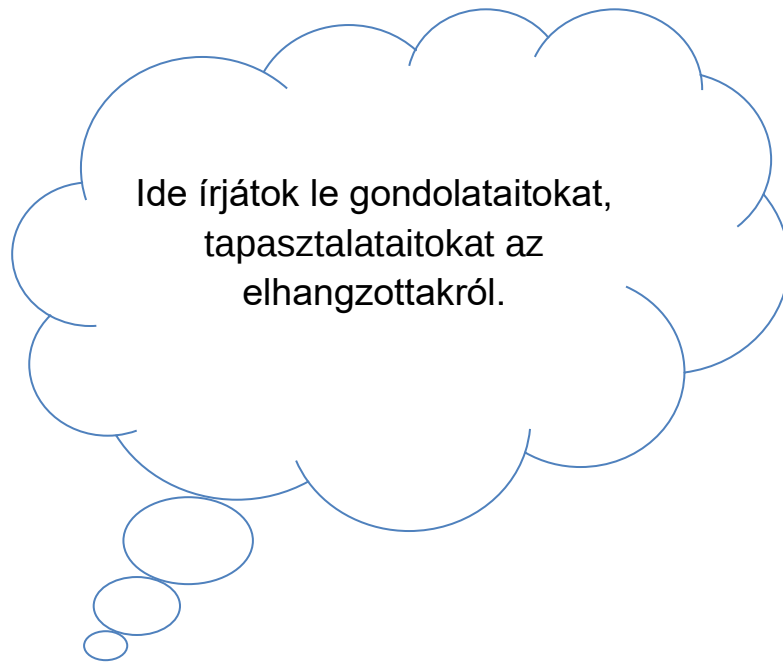
Szerkesztette: Kollár Anna Boglárka

*„A szavaidnak, a tetteidnek és a hozzáállásodnak nagyobb hatása van az életemre,
mint bármilyen fogyatékoságnak”* ANGELA WILLEY

Kedves Szülők, Diákok!

Az érzékenyítő munkafüzettel az a célunk, hogy játékos feladatokon keresztül, saját tapasztalataik alapján ismerjék meg a diákok a fogyatékosággal élő személyek sajátos igényeit, élethelyzetét. Napjainkban egyre jobban előtérbe kerül a társadalmi integráció jelentősége, ennek következtében egyre több integrált tanulóval találkozunk a többségi iskolákban. Az inklúzió, befogadás akkor működhet jól, ha megvannak a feltételei, melynek egyik alappillére a többségi tanulók elfogadó, kölcsönös tiszteleten és együttműködésen alapuló attitűdjének kialakítása, szemléletformálása. A program során fejlődik az érzékenyítésen résztvevő tanulók önismerete, társas kultúrája. Elősegítve, hogy szociálisan érzékeny, segítő magatartású felnőttekké váljanak.

Jelmagyarázat



1. ÓRA

1. feladat

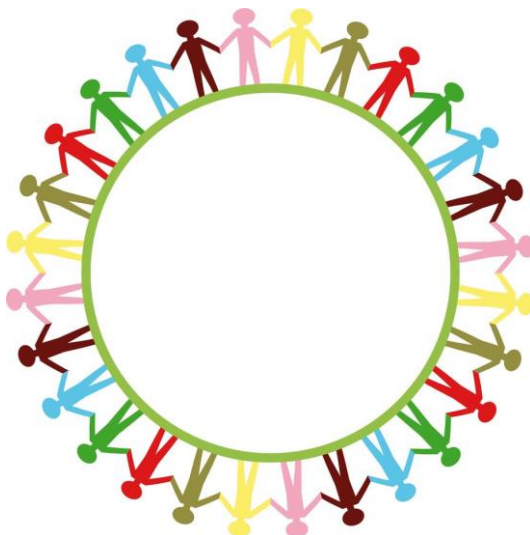
„Címkézés”

Más vagyok, mint az osztálytársaim, mert..... fejezd be a mondatot!

2. feladat

„Köreim”

Álljatok fel és alkossatok kört! Különböző állításokat hallasz, ha úgy érzed igaz rád, állj a kör közepébe!



Forrás: Pixabay

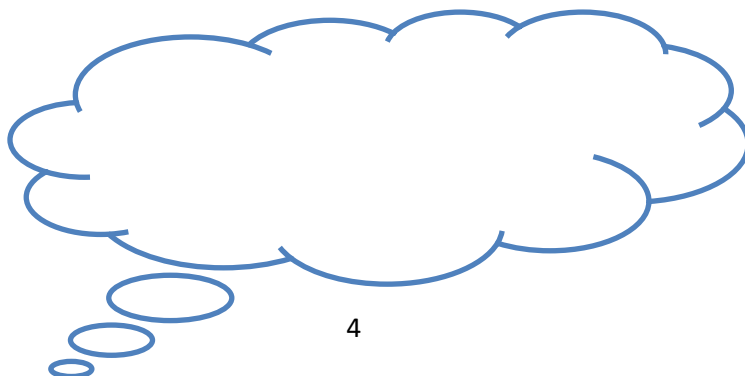
3. feladat

Ne általánosíts!

1. A lányok általában...
2. A fiúk általában...
3. Az öregek általában...
4. A gyerekek általában...

Hogy folytatnátok a fenti mondatokat? Jegyezzétek le gondolataitokat a terembe kihelyezett csomagolópapírra.

Beszélgetsetek az általánosításról és az előítéletről!



2. ÓRA

Interjú egy látássérült lánnyal, Babinszki Verával.

4. Írd be a riporter kérdéseit a megfelelő helyre!

Jelenleg Békéscsabán élek, és a Szegedi Tudományegyetemen tanulok jogász szakon. A 2015-16-os tanévet Amerikában töltöttem cserediákként, egy fogadócsaládnál laktam, és a helyi középiskolában tanultam angolul a tárgyakat. Az, hogy nem látok, nem tántorított el a célom elérésétől, és azóta is ez a hozzáállás jellemző az életemre. Amiről úgy gondolom, hogy képes vagyok rá, azt igyekszem megvalósítani. A nehézségeimet kihívásként kezelem, és az ezekből nyert adrenalin visz előre.

Koraszülött voltam, emiatt éretlen volt a tüdőm, és lélegeztető gépre kerültem. Az oxigén túladagolása következtében levált a retinám. Kisgyerekkoromban volt valamennyi fénylátásom, de nem tudtam kihasználni a mindennapokban, és idővel teljesen eltűnt. 12 éves korom óta hallássérült is vagyok.

Az általános iskolát Budapesten, szegregáltan végeztem. A nagy távolság miatt hatéves koromtól kollégiumban laktam, és csak a hétvégéken tudtam hazajárni. Az iskolában a közismereti tárgyakat olyan tanterv szerint tanultuk, amely a látássérültek számára volt kialakítva, ez azt jelentette, hogy tapintható szemléltető eszközöket használtunk az órákon. Ezenkívül voltak speciális foglalkozásaink is, amelyek az önálló életvitelt segítették elő. Ezáltal volt lehetőségem elsajátítani például a fehérbottal való tájékozódás alapjait. Sokféle sport- és szabadidős tevékenységet is kipróbáltam az általános iskolás éveim alatt - zongoráztam, sakkoztam, táncoltam. Ekkor kezdtem úszni, versenyekre is jártam.

A középiskolát Békéscsabán végeztem integráltan. Adódtak nehézségeim az osztályközösségbe való beilleszkedéssel és a tanulással kapcsolatban is, de az egyetemen igyekszem ezeket elkerülni. Ami pozitív volt, hogy a középiskolám az érettségi évére biztosított számomra egy pedagógiai asszisztentst, aki segített jegyzetelni és órai anyagokat szkennelni. Nagy terhet vett le a vállamról ezzel.

Harmadéves jogászhallgató vagyok.

Minél nagyobb a pörgés az életemben, annál jobb. A tanulás mellett fontosnak tartom, hogy legyenek olyan tevékenységek, amelyek kikapcsolnak. Ezért sok programot szervezek magamnak. Ezenkívül szeretek olvasni, blogot írok (*Pici Tücsök- Facebook(a szerk.)*), rendszeresen jógázom.

Aktív résztvevője vagyok a SZTE látás-, illetve hallássérült hallgatóiból álló érzékenyítő csapatoknak, akikkel oktatóknak és hallgatóknak egyaránt szervezünk szemléletformáló programokat.

Illetve havonta cikkeket írok a jogi kar hallgatói önkormányzatának újságjába, különböző, joggal vagy a kari élettel összefüggő témákban.

A nehézségeim sok területet érintenek, legyen szó akár a tanulásról, akár a tájékozódásról. Amikor csak tehetem, a megoldást keresem ezekre a helyzetekre, hiszen nem problémaként, hanem feladatként tekintek rájuk. Úgy gondolkozom, hogy ha áthidalom őket, azzal előrébb jutok az életemben a céljaim megvalósítása felé.

Az egyetemen felmerülő problémákat elsősorban az oktatókkal való együttműködéssel próbálom orvosolni. Sikeresnek érzem az oktatókkal való kommunikációm, és hiszem, hogy a megoldás abban rejlik, hogy közösen gondolkodunk. Több javaslatot is teszek az oktatóknak, amelyekből együtt választjuk ki, hogy melyik lenne a legmegfelelőbb mindkettőnk számára.

Ezenkívül az Egyetemi Életvezetési Tanácsadó Központ esélyegyenlőségi irodájának tudom igénybe venni a szolgáltatásait. Ők foglalkoznak például a tananyagok digitalizációjával, és személyi segítők is dolgoznak náluk, akik segítenek ismeretlen helyszínekre elkísérni, ügyeket intézni.

Az utcán való tájékozódásban, az útvonalak elsajátításában egy rehabilitációs szakember áll a rendelkezésemre. Fehérbottal közlekedem, és egy útvonal során olyan viszonyítási pontokat keresünk, amelyeket a bottal lehet követni. Ilyen például egy kerítés, a járda széle vagy a kifejezetten erre a célra kialakított vezetősávok. Az úttesten való átkelésben szoktam segítséget kérni az emberektől, mivel a hallássérülésem miatt nem hallom a forgalom irányát. Azt tapasztalom, nagyon segítőkészek az emberek Szegeden. :)

A jogász képzés elvégzése után szeretnék a fogyatékosügyben, az esélyegyenlőségért dolgozni. A tanulmányaimban ennek a célnak a tudatában haladok előre.

Mivel foglalkozol most? (Iskola, munkahely, család)

Mesélj magadról, hogy jellemeznéd magad röviden?

Hogyan lettél látássérült?

Mik a terveid a jövőben?

Mit csinálsz szívesen a szabadidődben? Van valami hobbyd?

Mesélj a gyerekkorodról, milyen iskolába jártál?

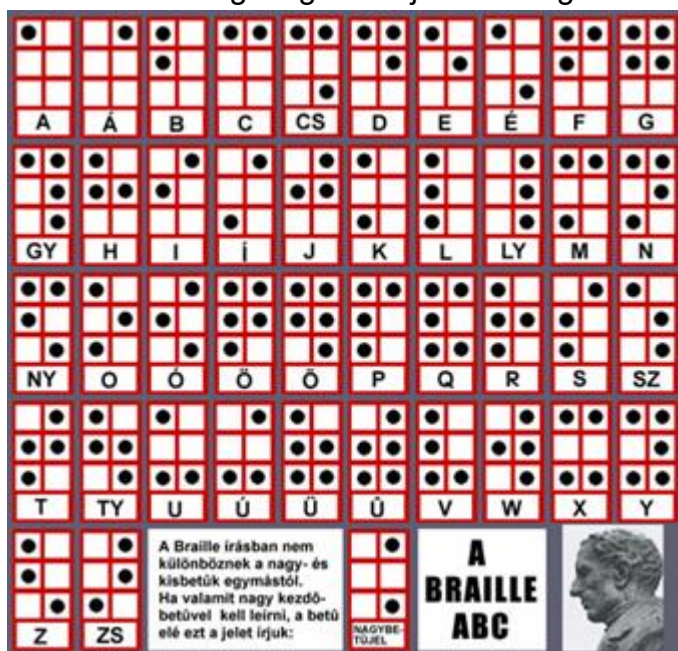
Milyen nehézségekkel kell szembe nézned a mindennapokban? Hogyan kezeled ezeket?

Mesélj a gyerekkorodról, milyen iskolába jártál? Ért téged valamilyen hátrány?

5. feladat

„Titkosírás”

A Braille abc segítségével fejtsétek meg az alábbi üzenetet!



A Braille írás pöttyei kidudorodnak a papírból, így a látássérült emberek az „ujjukkal olvasnak”. A technika fejlődésének köszönhetően ma már a legtöbben felolvasó programot használnak.

6. feladat

„Látványrajz”

Alkossatok párokat! A páros egyik tagja kapni fog egy képet. A másiknak “hallomás” alapján le kell rajzolnia, anélkül, hogy látná azt.

7. feladat

„Fizess láthatatlanul”

Te tudnál bekötött szemmel fizetni? Próbáld ki!

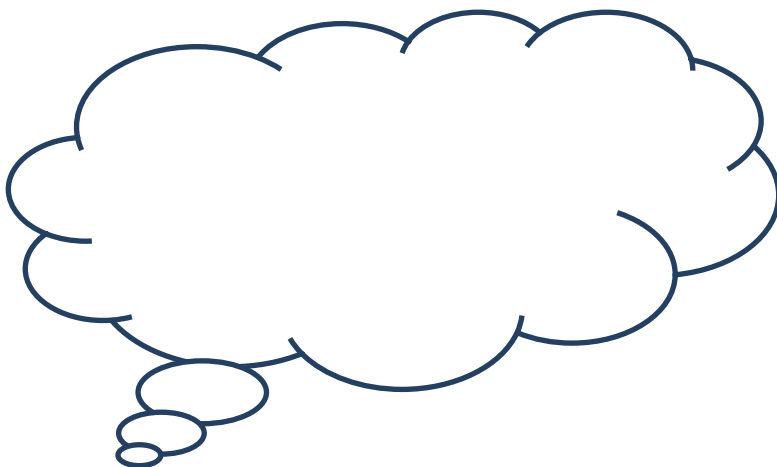
A látás hiányában a hallásukra és tapintásukra támaszkodhatnak.

8. feladat
“Bizalomjárat”

Fogjátok meg egymás vállát és vonatozzatok körbe az osztályterembe, úgy, hogy csak az utolsó diák szeme legyen nyitva, ő irányítsa a többieket!

Úgy tudsz a legjobban átsegíteni egy látássérült személyt az úttesten, ha engeded, hogy a válladra tegye a kezét. Előre figyelmeztess, ha útpadka vagy lépcső következik. Fogalmazz konkrétan útbaigazításnál pl.: 20 méterre, három lépésnyire

Gondolataim a látássérülésről:



Gyűjtőmunka:

Keress az interneten egy látássérüléssel élő ismert személyt és írd vele kapcsolatban pár sort, amivel bemutathatod társaidnak a következő órán!

3. ÓRA

Beszámoló

Mutasd be a gyűjtőmunkád társaidnak!

Interjú egy hallássérült lánnyal, Kovács Ágnessel

9. Írd be a riporter kérdéseit a megfelelő helyre!

Inkább másokat kellene megkérdezni. 😊

Hát igazából, csendes visszahúzódo vagyok, nehezen tudok megnyílni és barátkozni. Ha valakit barátomként fogadok, kiállok mellette. 😊

Viszont rossz tulajdonságom is van, végtelenül őszinte vagyok. 😊

Becsületesnek gondolom magam, sosem vertem át senkit. Akinek tudok segítek.

Gyerekkoromban volt egy szívműtétem, állítólag emiatt lettem hallássérült. A műtét után egy évvel vették észre, hogy valami gond van. Sok orvosnál jártam, mire egy iskolai igazgatónak feltűnt, hogy nem figyelek oda. Ezután küldtek el kivizsgálásra. Így derült ki, hogy hallássérült vagyok.

Nehéz volt. Sokáig küszködtem ezzel. Az osztálytársaim bántottak, csúfoltak. Nem álltak ki mellettem. Hátrány a mai napig tart, hiszen sem ismerkedni, barátkozni nem tudok. Gyerekként még nehezebb volt, hiszen körülöttem mindenki olyan más volt. Halló iskolába jártam. Akkoriban nem volt lehetőség speciális iskolába járnom, ha volt is akkor az vagy messze volt vagy az anyagilag nem ment.

Mai napig az iskolai időszak hatására sokszor másként gondolom magamat és másokat. Úgy érzem, hogyha más iskolába jártam volna, más lenne a helyzet.

Ki tudja... 😊

Négy szakmám van, de egyikben sem dolgoztam. Nem vettek fel. Itthon kézműveskedem. Van egy oldalam 6 éve kezdtem el. Előtte 15 évig szőnyeget készítettem. Mostanra horgolok és gyöngyözök. Ezzel foglalkozom, hol sikeresebben, hol kevésbé.

Emellett bloggerkedem (*Egy Hallássérült lány Blogja* (a szerk.)), igaz ebből pénz nincs, de nem ezért csinálom. 😊

Nincs családom, édesanyámmal élek.

Olvasok, horgolok. 😊 A munkám egyben a hobbim is. 😊

Olvasni imádok, van könyves blogom és egy ingyenes online magazinom is. 😊 A sorozatokat is imádom, horgolás közben jó sorozatot nézni.

Sokszor nem igazán értem mit mondanak az emberek. Szégyellem is magam érte, hogy újra meg kell kérdeznem mit mondtak nekem. Bennem van az, hogy szégyellenem kell, mert mások ezt nem fogadják el.

A mindennapokban nehezen tudom kezelni, régebben jól ment. De ma már... Nem igazán.

Terveim? Sok van. De nem biztos, hogy mind megvalósítom. 😊

Elsősorban személyes blogomat szeretném, ha mindenkihez eljutna. Lássák azt, hogy egy hallássérült is blogolhat. Sőt! Más fogyatékkal élő is írhat, ha kedvet érezne.

Szeretném, hogy a könyves blogom és a magazinom még sikeresebb legyen.

Munkát szeretnék. Jó lenne, a kézműves munkámból megélni, de erre vajmi kevés esélyem van.

A hallásommal kapcsolatban már rég letettem arról, hogy megjavuljon. Inkább azt szeretném, hogy jó kis készüléket kaphassak, amivel tisztán halhatnám az embereket.

Mik a terveid a jövőben?

Mesélj magadról, hogy jellemeznéd magad röviden?

Mesélj a gyerekkorodról, milyen iskolába jártál? Ért téged valamilyen hátrány?

Milyen nehézségekkel kell szembe nézned a mindennapokban? Hogyan kezeled ezeket?

Hogyan lettél hallássérült?

Mit csinálsz szívesen a szabadidődben? Van valami hobbyd?

Mivel foglalkozol most? (Iskola, munkahely, család)

10. feladat

„JelRefrén”

Alkossatok 3 csoportot. Minden csoport kap egy zeneszámot, ami jelnyelven van szinkronizálva. Feladat: nézzétek meg a videót. Tanuljátok meg a refrén jelelését .

(Megtanulhatjátok közösen az egész refrént, vagy személyenként 1-1 szót, mondatot...)

Majd adjátok elő társaitoknak, hang nélkül. Az ő feladatuk kitalálni, hogy melyik dalról van szó.

A jelnyelvet nem ismerő emberekkel szájról olvasással tudnak beszélgetni a hallássérült személyek. Ezért fontos az, hogy jól lássa a szöveget és hogy jól artikulál.

11. feladat

Szavak nélkül

Mutogasd el azt a mondatot, ami a kihúzott cetlidle van írva!

Gondolataim a hallássérülésről:



Gyűjtőmunka:

Keress az interneten egy hallássérült személyt és írd vele kapcsolatban pár sort, amivel bemutatod társaidnak a következő órán

4. ÓRA

Beszámoló

Mutasd be a gyűjtőmunkád társaidnak!

Lizanka, egy autizmussal élő fiatal

12. Írd a kérdéseket a megfelelő helyre.

34 éves korában derült ki az autizmus spektrum zavar. De már előtte is sokszor kérdezte magától, hogy „Mi a baj velem? Miért lógok ki mindig a sorból? Miért szorongok állandóan?”
(Az autizmus születésétől fogva fennáll)

„Nyolcadikig tele volt az ellenőrzőm figyelmeztetésekkel, intőkkel: „szemtelen volt”, „nem figyelt órán”, „visszabeszél”. Gyakran előfordult, hogy meggondolatlanul belebeszéltem az órába. Ha tudtam a választ, már mondtam is. Nehéz lehetett elviselni. Ha a tanár valamit elírt, akkor fennhangon rászóltam.”

„Kamaszkoromtól mindenfélével kezeltek. A fővonal a borderline személyiségzavar volt, de szerepelt az előtörténetemben skizoaffektív zavar, depresszió, pánikbetegség, alkalmazkodási zavar és anorexia.”

„Lassan tanultam meg a szabályokat, és ha nem indokolták meg észérvekkel, hogy miért kellene valamit így, vagy úgy csinálni, akkor nem csináltam úgy.”

„Kicsi koromtól hajlamos voltam az önbántalmazásra, autizmusban ez elég gyakori. Kétféle oka volt: az egyik az unalom, a másik, ha túl sok inger ért, és túltelítődtem.”

„A gimnázium első félévében komoly stresszfaktort jelentett, hogy új helyre kerültem, vadidegen emberek közé. Emlékszem olyan esetre, amikor hosszan bolyongtam az iskola épületében, és nem találtam ki belőle.”

„Mindig jó hallgatóság voltam, és jó problémamegoldó. Gyerekkoromtól kezdve koravénnek számítottam. Hallgatással lepleztem, hogy nem értem a világot, ezért mindig többet feltételeztek rólam, és idősebbnek néztek a koromnál.”

Érettségi után megcsináltam egy rendszerinformatikus felsőfokú OKJ szakképzést, majd a közművelődési szakember középfokú OKJ szakképzést

Beadtam jelentkezésemet gyógypedagógia szakra. nem akarok gyakorló gyógypedagógus lenni, céloim, hogy az autizmussal kapcsolatos kutatásfejlesztésben helyezkedjek majd el.

2004-ben (rendszer)informatikusként, majd 2006-ban közművelődési szakemberként végeztem. Aztán 2008-ban webszerkesztést tanultam. Voltam már recepciós, irodavezető, könyvtáros, eladó (nem, nem én voltam eladó, hanem én adtam el - csak hogy biztosan egyértelmű legyen). Mostanában lettem autizmus tapasztalati szakértő. 2016 szeptemberétől gyógypedagógiát tanulok. Szóval Lenin után szabadon: tanulni, tanulni, tanulni! (Mondjuk azt sosem mondta, hogy vizsgázni is kell...)

Dr. Csécsi Évával, létrehoztuk a Lélekhely Egyesületet. Az egyesületben jelenleg az informatikai és az adminisztratív háttérrel biztosítom. Ezenkívül önkéntesként dolgozom több autista érdekvédelmi csoportban, előadásokat tartok autizmus témakörben, valamint segítek a hozzám forduló szülőknek, érintetteknek.

„Nekem az informatika mellett, az autizmus lett a speciális érdeklődési területem. Tájékoztató videókat készítünk a szintén felnőttként diagnosztizált Fekete Gy. Viktorral az autistavagyok.hu oldalon, és tájékoztató előadásokra, nyilvános beszélgetésekre járunk.

„Amióta elhatároztam, hogy szeretnék minél több információt átadni az embereknek az autizmusról – az érzékenyítés szót nem szeretem, mert én sem tartom magam érzékenynek - , egyre többször hívnak nyilvános előadásokra, beszélgetésekre az ország minden táján.”

„Nehezen viselem a tömött járműveket, mert olyankor óhatatlanul hozzám érnek. Zavar, ha mögöttem állnak. A kötőtpályás járművek – vonat, HÉV, villamos, fogaskerekű – sokkal megnyugtatóbbak, mert nem kanyarodnak annyit, nem állnak meg a lámpáknál, a megállók fixek, kiszámíthatóbb a menetrend.”

„Kényszermozgásaim egy részét megtanultam uralni, illetve kitaláltam mindenféle eszközt az elleplezésükre. Ujjaim állandó matatását remekül tudom leplezni a pörgős gyűrűimmel.

„Nem csak túlhallok, de nagyon zavar például a neonlámpa vibrálása. Ki nem állhatom, ha idegenek hozzám érnek, ez komoly stresszforrás a közlekedésnél.”

„Most rengeteg tervem van. A legfontosabb, hogy a munkám mellett, be szeretném fejezni az egyetemem, és utána hivatásszerűen foglalkozni az autizmussal a kutatás-fejlesztés területén.”

„Azt szeretném üzeni mindenkinek, hogy a legkilátástalanabb helyzetből is van kiút.”

Hogyan lett autista?

Mik a tervei a jövőben?

Mivel foglalkozik most? (Iskola, munkahely)

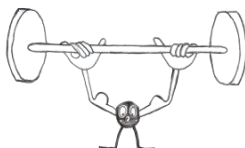
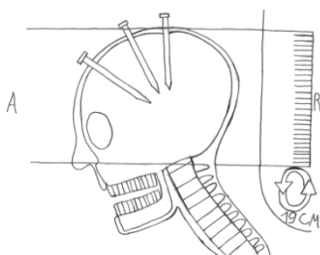
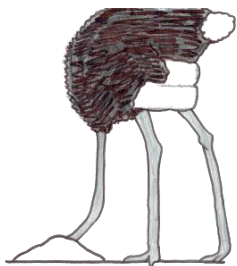
Milyen volt a gyerekkora? Milyen iskolába járt? Milyen hátrány érte?

Milyen nehézségekkel kell szembenéznie a mindennapokban? Hogyan kezelik ezeket?

13. feladat

„Szó-szerint”

Nézd meg a képet. Találd ki melyik szólást, közmondást jeleníti meg. Írd le, mit jelent valójában. Mikor használjuk ezeket.



Az autista emberek egy része félreértheti, szó szerinti értelemben akár el is képzelheti a fentieket. Igyekezzünk egyértelműen fogalmazni.

14. feladat

„Folyamatábra”

Hajtogasd meg ezt a nyuszt!



Az autizmussal élő társainknak akár a mindennapi tevékenységek (pl. fogmosás, öltözködés) megtervezése is nehézséget okozhat, ezért folyamatábrákkal segítjük őket. A 2. számú mellékletben egy ilyen mintát

15. feladat

Bábeli zűrzavar

Húzzatok egy puzzle darabot! Keressétek meg, hogy melyik képhez illik.

Tanárotok felolvas egy szöveget. Válaszolj a teszt kérdéseire a hallottak alapján!

1. Honnan indultak?

2. Hol telepedtek le?

3. Mi volt a kötőanyag?

4. Mit építettek az emberek?

5. Miért zavarta össze a nyelvüket az Úr?

Sokszor a szokatlan
viselkedés az autizmus
spektrum zavarhoz társuló
szenzoros problémákra
vezethető vissza.

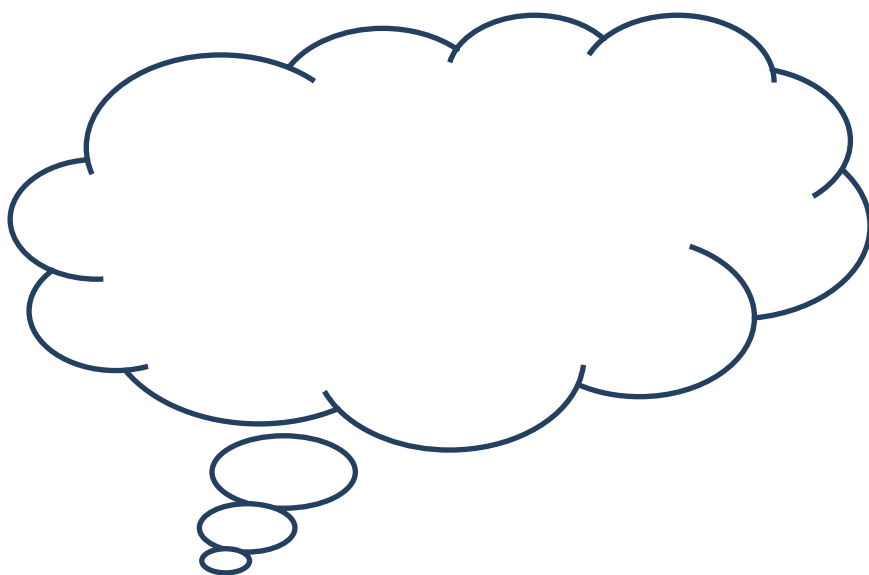
16. feladat
„Csendes óra”

Hallottatok már a „csendes óráról”? Hazánkban egyenlőre a Decathlon áruház vezette be.
Szerintetek mit jelentenek ezek a piktogramok? Írd be a rubrikába!

Képzeld el, hogy milyen lenne, ha a langyos zuhany, gyengéd simogatás fájna, más emberek hangját pedig úgy érzékelnénk, mintha folyton kiabálna.

Gondolataim az autizmusról:



Gyűjtőmunka:

Keress az interneten egy autizmussal élő személyt és írd vele kapcsolatban pár sort, amivel bemutatod társaidnak a következő órán.

5. ÓRA

Beszámoló

Mutasd be a gyűjtőmunkád társaidnak!

17. Egy mozgássérült lány, HozleiterFanny, Mosolyka

Mosolyka nagyon pozitív életszemléletű lány. Nála mindig félig tele van a pohár. Igyekszik jelen lenni a pillanatban, minden percet élettellel megtölteni. Azt vallja, te döntesz, hogyan látsz egy adott helyzetet és mit hozol ki belőle. Mozcássérülése miatt kerekesszékkal tud közlekedni, de az ebből fakadó nehézségek nem szegik kedvét, szüleitől is azt tanulta, hogy ezekre kihívásként tekintsen és a megoldást keresse.

Gyerekkora óta izomsorvadása van.

Integráló iskolába járt. A szülei, tanárai és társai nem kezelték „másként”. Ő is mindenből kivette a részét, ha kicsit lassabban is. Minden nap gyógytorna gyakorlatokat végzett az osztályterem végében elhelyezett matracon, hogy az izmait fenntartsa, ehhez a motivációt az biztosította, hogy minden nap más osztálytársa tornázott vele. Ez is mutatja, milyen befogadó légkör vette körül.

Bestseller író, motivációs előadó és blogger (*mosolyka.blog.hu*). Férjével él.

Vannak dolgok, amiket önállóan meg tud oldani. Például, ha leesik valami, egy csipeszes végű kézhosszabbítóval fel tudja venni. Tud például szendvicset készíteni. Beszélni, írni, mosolyogni, olvasni, táncolni a székében ülve és körmöt festeni. Segítséget igényel például fürdésnél, kupakok lecsavarásánál, az ágyban való megforduláshoz. Tud egyedül tömegközlekedni akadálymentes járműveken. Mikor bejárt Budapesten a munkahelyére az egyórás utat ő három óra alatt tette meg, ugyanis nem minden útvonalon vannak akadálymentes járművek, nem minden járat olyan. A buszsofőrnek kell a rámpát lehajtani a buszokon. (Egyszer nagyon rosszul esett neki, hogy egy buszsofőr megkérdezte, muszáj-e neki minden nap pont ezzel a busszal jönnie.) Elmondható róla, hogy sosem a problémát látja egy helyzetben, hanem a megoldást keresi.

Rengeteg célja, terve van. Van egy megújuló bakancslistája. „Célja, hogy egyszer az asztal tetején táncoljon és kéz a kézben sétáljon társával Sándorral a saját lábain.”

Forrás: www.mosolyka.com

Iskolai érzékenyítő előadás Mosolykától – videó

<https://nlc.hu/ezvan/20140209/mosolyka-interju/>

Gyerekkor, iskola

Milyen nehézségekkel találkozik a mindennapokban? Hogyan kezeli ezeket?

Hogyan lett mozgássérült?

Mivel foglalkozik most? (Iskola, munkahely, család)

Jövőbeni tervek

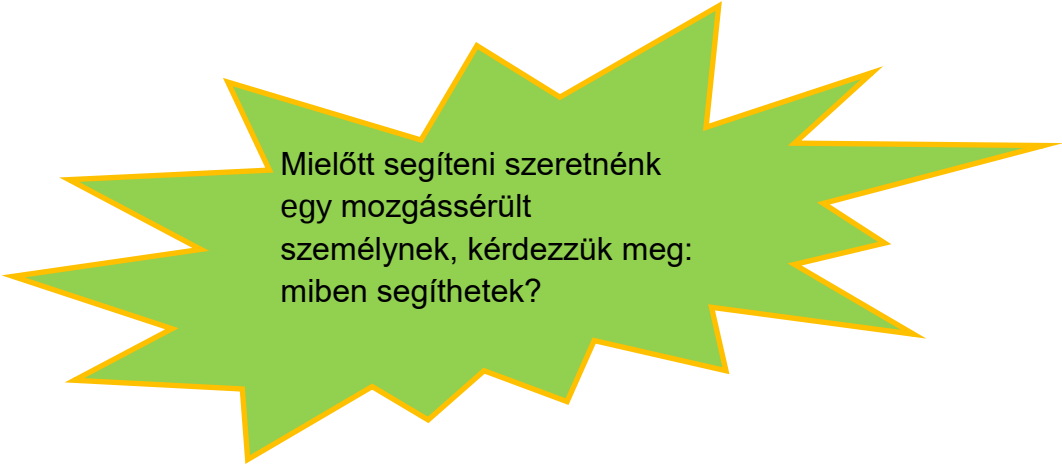
Hogyan jellemezhetnénk Mosolykát?

18. Írd bele rubrikába a neved! Írás közben nem foghatod a kezébe hagyományos módon a filctollat.

19.a.Osztálykirándulás

Tervezzetek egy háromnapos osztálykirándulást, amin kerekesszékkal közlekedő osztálytársatok is részt tudna venni. A helyszínek, programok, szolgáltatások valósak legyenek. Használjátok segítségül az internetet. Szerepeljenek kulturális programok és szabadidős tevékenységek is. Dolgozzatok 5-6 fős csoportokban.

Ezekre figyeljete: akadálymentes jármű, akadálymentes szállás, programok helyszínének megközelíthetősége, akadálymentessége, részt tudjon venni a programokon



Mielőtt segíteni szeretnénk
egy mozgássérült
személynek, kérdezzük meg:
miben segíthetek?



Gyűjtőmunka:

Keress az interneten egy mozgássérült személyt és írd vele kapcsolatban pár sort, amivel bemutatod társaidnak a következő órán.

6. ÓRA

19.b.Osztálykirándulás tervek bemutatása

Mutassátok be a tervezeteket az osztálytársaitoknak, beszéljétek meg az ötleteket.

Beszámoló

Mutasd be a gyűjtőmunkád társaidnak!

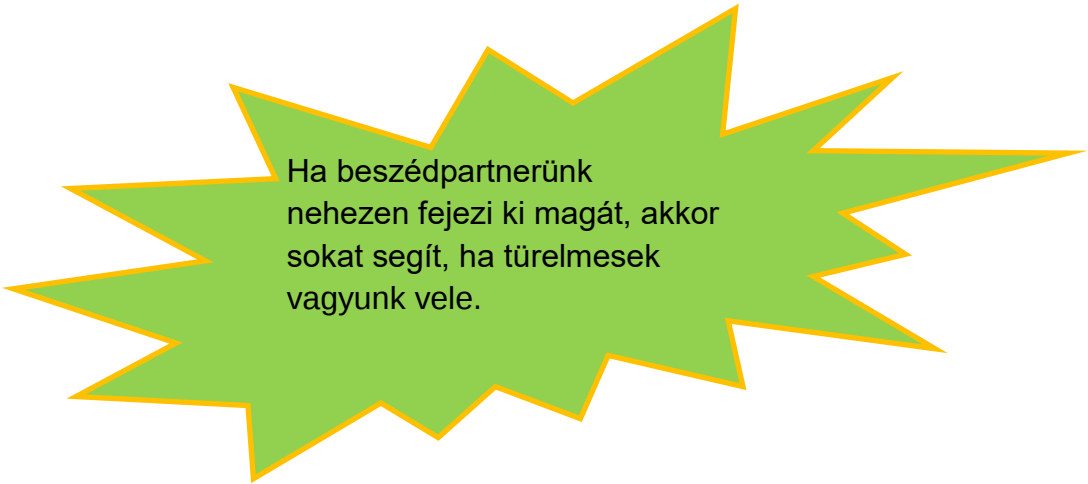
Gondolataim a mozgássérülésről:



20. „K-k-kétszer”

Szupernem zenekar: Hallgassátok meg a K-k-Kétszer című zeneszámot! Beszéljétek meg miről énekel Papp Szabolcs, a zenekar énekese a dalban? Olvassátok el a vele készült interjú részletet,

PappSzabi aSzupernem énekese a Storynak elárulta, a nagy hévben néha összeakad a nyelve. Már megbarátkozott a problémával, sőt dadogását egyik nagy erényének tartja. „Igen, dadogok, de Majka mindig azt mondja, hogy nekem már ez az egyik szexepilem, és igaza van. Amikor énekelek, nincs semmi gond, de a koncerteken is szoktam dadogni két szám felkonferálása közben. Hiperpörgős csávó vagyok, így ha nem vagyok kipihent, gyakrabban jelentkezik a beszédzavar. Két nap nem alvás után a családom ki szokott borulni, amikor belekezek egy sztoriba, mert annak az elmesélése napokig is eltarthat” – mondta nevetve Szabi.



Ha beszédpartnerünk
nehezen fejezi ki magát, akkor
sokat segít, ha türelmesek
vagyunk vele.

21. Vever-seve-lövő

Tuvudszívígybeve-szévé-l-nívi?

A kapott vers részletet próbáljátok meg „robotnyelven” előadni, amit a többieknek fel kell ismerni!

Milyen érzés volt nehezítve kifejezni magad?

Gondolataim a beszéd-sérülésről:



Gyűjtőmunka:

Keress az interneten egy mozgássérült személyt és írd vele kapcsolatban pár sort, amivel bemutathatod társaidnak a következő órán

7. ÓRA

Beszámoló

Mutasd be a gyűjtőmunkád társaidnak!

22. Interjú egy Down- szindrómás lánnyal, Anitával.

Anita a keresztnévem, 23 éves vagyok, szüleimmel és nagymamámmal Dobozon élek, egy lány testvérem van, aki Siófokon él. Néha nagyon hiányzik. Ezt az interjút a szüleim segítségével készítettem el. Ők segítettek megfogalmazni és leírni a gondolataimat.

Életvidám, kedves, segítőkész és alkalmazkodó ember vagyok. Anyukám szerint egy szeretet gombóc.

Óvodás éveimet Dobozon az ottani óvodában töltöttem. 9 évig Békésen majd 2 évet Békéscsabán tanultam. Jelenleg az Esély Pedagógiai Központ Gyulai tagintézményének tanulója vagyok. Nagyon szerettem és szeretek iskolába járni. Itt tanultam meg szönyeget szőni. Iskolás éveim alatt nem éreztem, hogy hátrányt szenvednék valamiben.

Szabadidőmben, sokat szövök, olvasok (most éppen a Tüskevárat), szeretek zenét hallgatni, táncolni, filmet nézni (Kedvenceim: Star Wars, Harry Potter, Mamma Mia.) Szeretem a természetet, szüleimmel szívesen kirándulok, apával horgászni megyek. Kedvenc helyeim, a Mátra és a Balaton. Régebben sokat úsztam a fogyatékkal élők országos diák olimpiáján éveken keresztül sok érmet szereztem. Egészségügyi okokból már nem úszom csak hobby szinten. Helyette sokat kerékpározok.

Rosszul esik, ha nem figyelnek rám vagy elutasítanak. Ha nem sikerül valami, akkor szomorú vagyok, de a családom támogatására mindig számíthatok, és ez átsegít a nehéz helyzeteken.

2017-től változott meg gyökeresen az életem, mert az iskolában bekerültem az Ability programba és hétről hétre egyre jobban vártam azokat a napokat, amikor ebben fejlődhettem. Kislányként mindig arról álmodoztam, hogy felnőttként cukrászdában fogok dolgozni. Most, hogy lehetőségem van e programon belül gyakorolni, felszolgálni kinti munkahelyen ez leírhatatlan öröm, és boldogság. Jó érzés, hogy felnőtt lehetek, hasznosnak érzem magam, dolgozhatok, mint Anya, Apa és a Nővérem.

Szeretem az embereket, és ha dolgozom Ők is szeretnek engem.

Mint minden más ember szeretnék egyszer önállóan élni, dolgozni, családot alapítani, de tudom hosszú az út még előttem. Igyekszem mindent megtanulni, begyakorolni, hogy egyre kevesebb ember segítségre szoruljak.

Milyen nehézségekkel kell szembe nézned a mindennapokban? Hogyan kezeled ezeket?

Mik a terveid a jövőben?

Mesélj a gyerekkorodról, milyen iskolába jártál? Ért téged valamilyen hátrány?

Mesélj magadról, hogy jellemeznéd magad röviden?

Mivel foglalkozol most? (Iskola, munkahely, család)

Mit csinálsz szívesen a szabadidődben? Van valami hobbyd?

23. feladat

„Észtúra”

Nézd meg figyelmesen a képet!



Válaszolj a kérdésekre! Erre 5 perced van!

1. Hány turista van ebben a táborban?

2. Ma jöttek, vagy néhány nappal ezelőtt?

3. Mivel jöttek ide?

4. Milyen messze van a tábortól a legközelebbi falu?

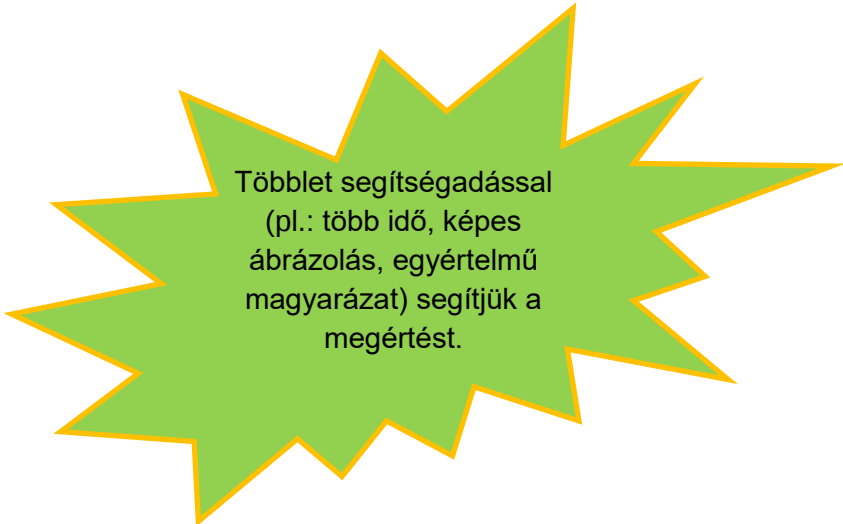
5. Honnan fúj a szél?

6. Milyen napszak van?

7. Hova tűnt Sanyi?

8. Ki volt tegnap este a napos?

9. Mi a mai dátum?



Többszörös segítségadással
(pl.: több idő, képes
ábrázolás, egyértelmű
magyarázat) segítjük a
megértést.

24. feladat

„KÉK”

(Könnyen érthető kommunikáció)

Írjátok át a szöveget a KÉK szabályai szerint

Tartalmi szabályok

- Egyszerű tőmondatok.
- Bonyolult szavak kerülése.
- Mindig ugyanazokat a szavakat használjuk a szövegben.
- Kerüljük az idegen szavakat.
- Kerüljük a mozaik szavakat.

Ha nem kerülhetőek el az idegen szavak, vagy mozaikszavak, akkor magyarázzuk meg.

- A személynek fogalmazzuk meg a szöveget.
- Az azonos témák egy szövegrészben legyenek!
- Arab számokat használjunk.
- Kerüljük a római számokat.

Példa:

Az ejtőernyős baleset után tolószékbe kerülő gazdag arisztokrata, Philippe felfogadja otthoni segítőnek a külvárosi gettóból jött Drisst. Azt az embert, aki most szabadult a börtönből, és talán a legkevésbé alkalmas a feladatra. Két világ találkozik és ismeri meg egymást, és az őrült, vicces és meghatározó közös élmények nyomán kapcsolatukból, meglepetésszerűen barátság lesz, amely szinte érinthetlenné teszi őket a külvilág számára.

Az elmúlt évek egyik legnagyobb francia filmsikere megtörtént események alapján készült.

Philippének ejtőernyős balesete volt. Kerekesszékbe került. Gazdag volt. Driss segített neki otthon. Driss szegény volt. Driss most jött ki a börtönből. Philippe és Driss élete eltérő. Megismerkednek és barátok lesznek. Sikeres francia film. A film megtörtént.

Fordítsd le Az igazi csoda című film ismertetőjét te is a KÉK (Könnyen Érthető Kommunikáció) szempontjai szerint.

Egy új közösségbe bekerülni mindenkinek nagy kihívás - de van, akinek még annál is nagyobb. Auggie Pullman (Jacob Tremblay) jó fej, okos, kedves és már ötödikes, mégis most kezdi csak az iskolát. A kislány ugyanis arcdeformitással született, és eddig édesanyjával (Julia Roberts) tanult otthon. Auggie nem hétköznapi arca alaposan felkavarja az iskolában a kedélyeket. Auggie azonban épp olyan hétköznapi dolgokra vágyik, mint a többi gyerek, és legfőképpen: barátokra. A kislány mindent megtesz, hogy elfogadják, de a beilleszkedés nem megy zökkenőmentesen. A szeretetnek és a kedvességnek azonban, mint tudjuk, mágneses ereje van...

03. 21. a Down-szindróma világnapja. Azért ez a nap, mert a 21-es kromoszómából nekik 3 darab van. Vidám, felemás zokni viselésével fejezzük ki ilyenkor támogatásunkat.

Gondolataim az értelmi fogyatékosokról:





Gyűjtőmunka:

Keress az interneten egy mozgássérült személyt és írd vele kapcsolatban pár sort, amivel bemutadod társaidnak a következő órán

8. Óra

Beszámoló

Mutasd be a gyűjtőmunkád társaidnak!

25.feladat „Alkotás”

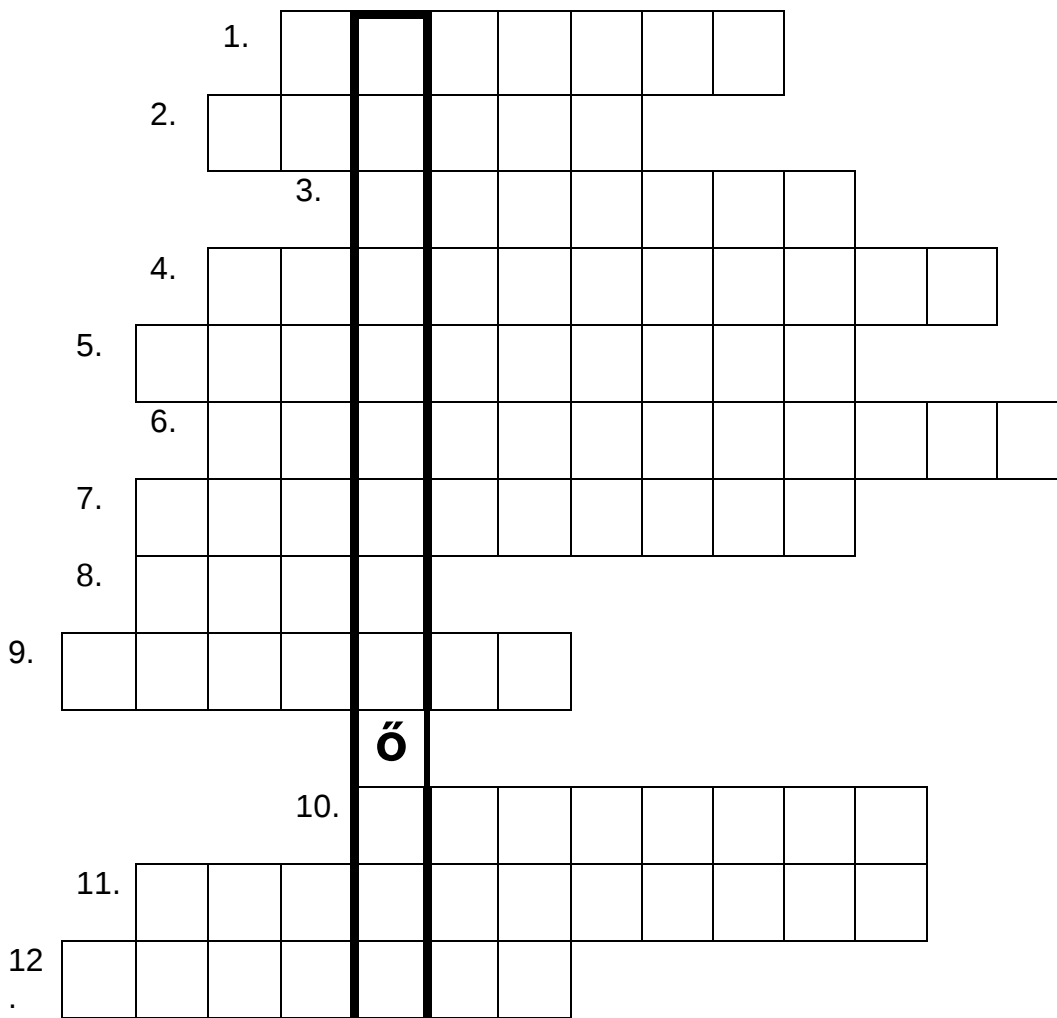
Alkossatok 3 fős csoportokat. Jelenítsetek meg egy képet/ festményt/ szobrot, amin egy fogyatékossgal élő személlyel kapcsolatos szituáció van.

Mutassátok be az alkotásokat az osztálytársaitoknak, akik értelmezik, mit szerettetek volna kifejezni. Beszéljétek meg, hogy az ő értelmezésük és a ti eredeti elképzelésetek mennyiben egyezik vagy különbözik.

Csoportok (3 fő) jelenítsetek meg egy képet, festményt, szobrot..., ami egy fogyatékkal élő személlyel kapcsolatos szituáció van, a többiek értelmezzék azt. Beszéljék meg, hogy az volt-e az eredeti elképzelés, amit a szobor alkotói kitaláltak.

26. feladat

Keresztrejtvény



1. Hallássérültek használják
2. Különbözőség más szóval
3. Mit jelent a KÉK rövidítésben az É
4. Mi segíti az autizmussal élő személyeket a tevékenységek végrehajtásában
5. Szegregáció ellentettje, együttnevelés
6. Kik fejlesztik a speciális iskolába tanuló gyerekeket
7. Mozcássérültek ezzel közlekednek
8. Anita milyen szindrómával született?
9. Milyen ABC-t használnak a látássérültek
10. Az autizmussal élő személyek sokféleségét kifejező fogalom
11. A munkafüzet célja
12. Melyik beszédfogatókosság szerepel a Szupernem: K-k-kétszer című dalában?

Megfejtés: _____
Nézz utána, mit jelent!

27. feladat

Minek nevezzélek?

Húzd át a kerülendő kifejezéseket!

mozgássérült

süket

béna

tólószékes

értelmi fogyatékos személy

világtalan

siket

autizmussal élő személy

kerekesszékes

látássérült

nyomorék

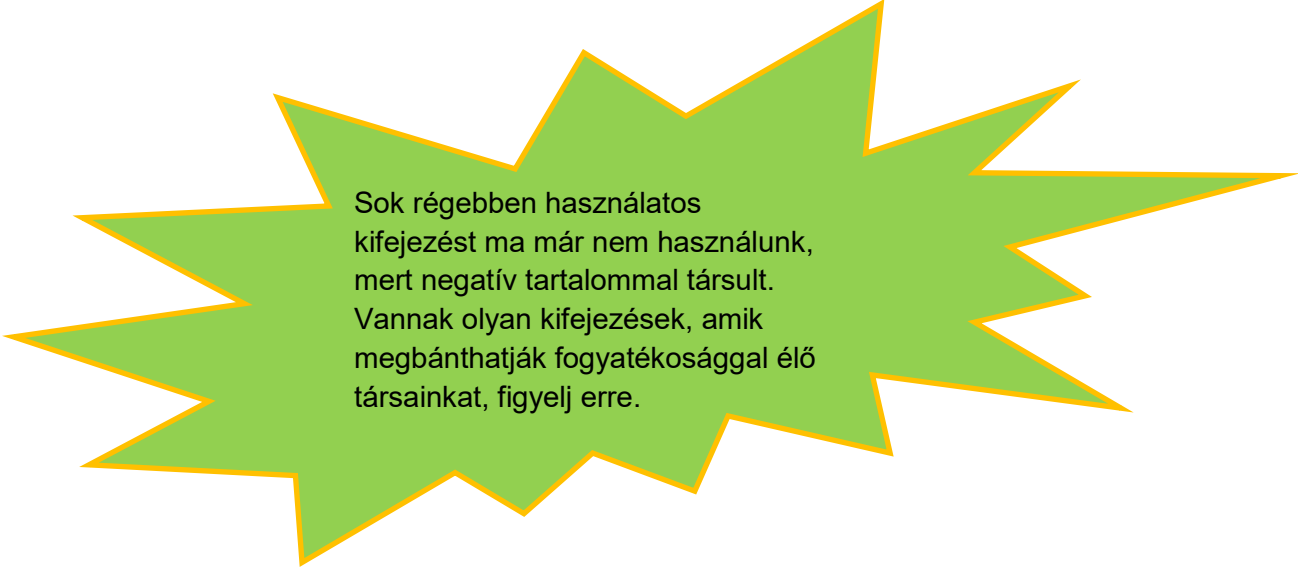
szellemi fogyatékos

vak

sánta

néma

gyengénlátó



Sok régebben használatos kifejezést ma már nem használunk, mert negatív tartalommal társult. Vannak olyan kifejezések, amik megbánthatják fogyatékosággal élő társainkat, figyelj erre.

28. feladat

„Kampányplakát”

Csoportban fogtok dolgozni. Kaptok egy borítékot. A benne szereplő fogyatékos típusnak készítsetek kampány plakátot. Tűzzetek ki egy célt, hogy mire gyűjtötök. Miért van erre szükség? Miben fogja segíteni az adott közösséget/személyt?

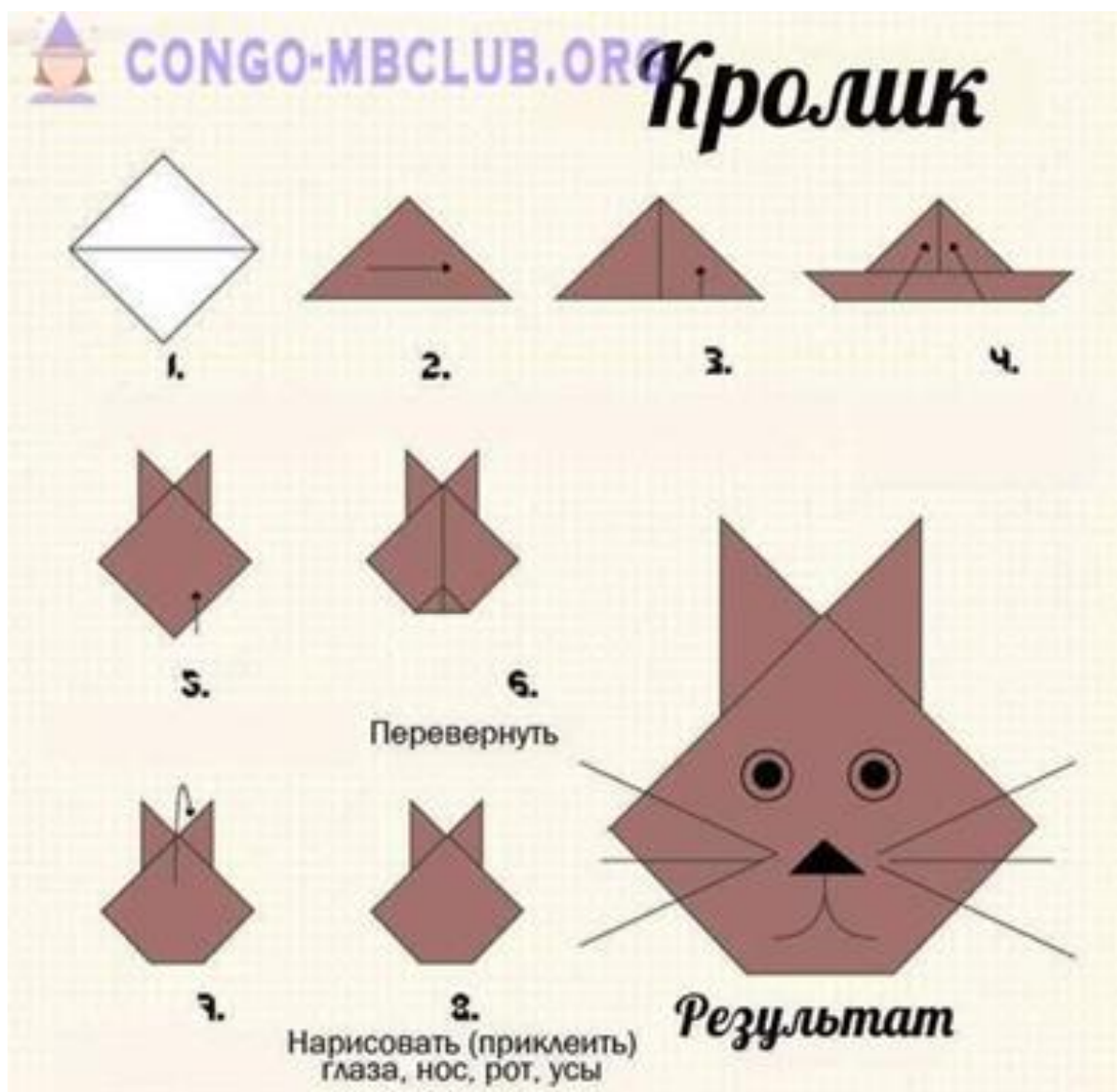
29. feladat

„Szóháló”



Forrás: Pixabay

1. számú Melléklet



2. számú Melléklet



Ajánlott olvasmányok, filmek:

Filmek:

- Éltrevalók (Francia vígjáték) - mozgáskorlátozottság
- "Előttem az élet" -mozgáskorlátozottság
- Mielőtt megismertelek (Romantikus film)-mozgáskorlátozottság
- Temple Grandin (amerikai életrajzi dráma)- autizmus
- Esőember (amerikai filmdráma)- autizmus
- Hóbortos szerelem (amerikai filmdráma)- autizmus
- Ben X (amerikai filmdráma)- autizmus
- A kód neve: Merkúr- autizmus
- Nevem Sam– autizmus
- Vak-randi –látássérülés
- Vak-lárma- látássérülés
- Forest Gump – értelmileg akadályozottság
- A hetedik napon– értelmileg akadályozottság
- Elcserélt lányok (sorozat)-hallássérülés
- A Bélier család (francia-belga vígjáték)-hallássérülés
- Csendszimfónia-hallássérülés
- A király beszéde-beszédnehézség
- Botrány a birodalomban-beszédnehézség

Könyvek:

- HozleiterFannyMosolyka: Te döntesz - mozgáskorlátozottság
- Mészöly Ágnes: Szabadlábbon –mozgáskorlátozottság
- Pápai Ildikó: Azt beszéltük meg, hogy boldog leszel - Élet az autizmus galaxison– autizmus
- John Elder Robison: Nézz a szemembe - Életem asperger-szindrómával - autizmus
- Daniel Tammet: Kék napon születtem- autizmus
- Dr. Stefanik Krisztina: Csillagbusz (Mese Dorkáról, Misiről és az autizmusról- autizmus
- Oravecz Lizanka, Orosz Ildikó: Lizanka (Egy autista lány története a bezártságtól a teljes élet felé)- autizmus
- Mark Haddon: A kutya különös esete az éjszakában (regény)– autizmus
- Jámbor Andrea: Hallhatatlan szavak (könyv) –hallássérülés
- Szécsi Noémi: Gondolatolvasó- hallássérülés
- Kisfalvi Angéla: Jákob naplója – értelmileg akadályozottság
- KatarínaKerekesová - KatarínaMoláková - Alexandra Salmela: Mimi & Liza-látássérülés

Linkek:

- <https://mozgasserult.lap.hu/>
- <https://lizanka.hu/blog/meselo/>
- <https://www.youtube.com/channel/UCetWaJPA2pgM7C4Sxpb3LCq>
- <https://www.facebook.com/pages/category/Personal-Blog/Pici-T%C3%BCcs%C3%B6k-578033905864801/>
- <https://www.facebook.com/hallasserultlanyblogja/>